

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE NOVALOK AKTIVATOR F

1. aineen tai valmisteen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivämäärä	06.02.2007
Tuotenimi	NOVALOK AKTIVATOR F
Yrityksen nimi	Oy Ekström AB
Toimiston osoite	Veininlaaksontie 1
Postiosoite	Veininlaaksontie 1
Postinumero	FI-02620
Paikannimi	ESPOO
Maa	Finland
Puh:	+358-(0)9-591 91
Faksi	+358-(0)9-591 9368
Sähköposti	jyri.kurki@ekstrom.fi
Verkkosivu	http://www.ekstrom.fi
Yhteyshenkilön nimi	Jyri Kurki
Laatija	Teknologisk Institut as, Norja v/ Knut Finsveen

2. Ainesosien koostumus/tiedot

CAS-numero	EC-numero	Osan nimi	Sisältö	Merkinnät/luokitus	Huom:
64-17-5	200-578-6	Etanoli	20 - 40 %	F; R11	
67-63-0	200-661-7	Propan-2-oli	50 - 60 %	Xi,F; R11,R36,R67	
1338-02-9	215-657-0	Nafteenihapot, kuparisuolat	1 - 5 %	Xn,N; R10,R22,R50/53	
74-98-6	200-827-9	Propaani	1 - 30 %	F+; R12	
106-97-8	203-448-7	Butaani	1 - 30 %	F+; R12	
Sarakkeiden ylätunnisteet	CAS-numero = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- tai Elincs-numero) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; aineen nimi = aineluettelossa määritetty nimi (aineet, jotka eivät sisälly aineluetteloon, on käännettävä mahdollisuuksien mukaan). Pitoisuudet ilmoitettu arvoina: %, %paino/paino, %til./paino, %til./til., mg/m ³ , ppb, ppm, paino-%, tilavuus-%				
HH/HF/HE	T+ = erittäin myrkyllinen, T = myrkyllinen, C = syövyttävä, Xn = haitallinen, Xi = ärsyttävä, E = räjähtävä, O = hapettava, F+ = erittäin tulenarka, F = hyvin tulenarka, N = ympäristövaara				
Huomautuksia osasta	Katso kohta 16 vaaralausekkeista.				

3. Vaarojen tunnistaminen

Vaaran kuvaus

Terveys: Ärsyttää ihoa. Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huijausta. Tulipalo ja räjähdys: Erittäin helposti syttyvä. Painepakkaus. Ei saa säilyttää auringonpaisteessa eikä yli 50 °C lämpötilassa. Ei saa puhkaista eikä polttaa tyhjänäkään. Haitallista vesiliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristösä.

4. Ensiaputoimenpiteet

Yleistä	Epävarmoissa tapauksissa pitää ottaa yhteyttä lääkäriin.
Hengittäminen	Raitis ilma ja lepo.
Ihokosketus	Riisu saastuneet vaatteet. Pese heti iho saippualla ja vedellä.
Silmäkosketus	Poista mahd. piilolinssit.

	Huuhdellaan runsaalla vedellä (silmäluomet auki) väh. 15 min. ajan. Ota yhteyttä lääkäriin, jos ärsytys jatkuu.
Nieleminen	Juo pari lasillista vettä tai maitoa. Ei pidä yrittää antaa ylen. Lääkäriin.

5. Palontorjuntakeinot

Sopivat sammutusvälineet	Voidaan sammuttaa vesisumulla, jauheella, alkoholivastustuskykyisellä vaahdolla tai hiilidioksidilla.
Sopimattomat sammutusvälineet	Älä käytä suorasuihkua.
Palo- ja räjähdysvaarat	Erittäin helposti syttyvää. Voimakkaasti kuumentuessaan syntyy ylipainetta, joka voi johtaa aerosolipurkin hajoamiseen räjähdysmäisesti. Vaaralliset palamistoutteet: Hiilidioksidi (CO ₂). Hiilimonoksidi (CO). Kobberoxidier.
Henkilösuojaimet	Käytä raitisilmanaamaria, jos tuote palaa. Pakenemisen aikana käytetään hyväksytyä naamaria. Katso muutoin kohta 8.
Muita tietoja	Tullelle alttiit säiliöt siirrettävä välittömästi tai jäähdytettävä niitä vedellä.

6. toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

Henkilökohtaiset varoimet	Käytä henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8.
Ympäristövaroitimet	Estettävä pääsy viemäriin tai ympäröivään ympäristöön. Kerätään sopiviin astioihin ja luovutetaan vaarallisenä jätteenä (katso kohta 13).
Puhdistusmenetelmät	Vuotanut tuote imeytetään inerttiin, palamattomaan materiaaliin.
Muita ohjeita	Maanpinnan tasolla räjähtävien höyry-ilma-seosten esiintymisvaara

7. käsittely ja varastointi

Käsittely	Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Järjestettävä riittävä ilmanvaihto. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Ei saa suihkuttaa avotuleen tai hehkuvaan aineeseen.
Varastointi	Aerosolipurkit: ei saa asettaa suoraan auringonvaloon tai >50°C:n lämpötilaan. Säilytettävä tulenarkoja aineita koskevien määräysten mukaan.
Erietyiset vaarat ja erikoisominaisuudet	Höyryt ovat ilmaa painavampia ja voivat levitä lattiaa pitkin. Höyryjen ja ilman yhdistyminen voi aiheuttaa räjähtäviä seoksia.

8. altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

Räjähdysraja-arvot

CAS-numero	EC-numero	Osan nimi	TWA (8 h)	ppm/mg/m ³ _{STEL (15m p)}	ppm/mg/m ³ _{STEL (15m p)}	vuosi
64-17-5	200-578-6	Etanoli	1900	mg/m ³	2500	mg/m ³ 15min 2002
67-63-0	200-661-7	Propan-2-oli	500	mg/m ³	620	mg/m ³ 15min 2002
74-98-6	200-827-9	Propaani	1500	mg/m ³	2000	mg/m ³ 15min 2002
106-97-8	203-448-7	Butaani	1900	mg/m ³	2400	mg/m ³ 15min 2002

Altistumisvalvonta

Muita tietoja	HTP-arvot 2005
Hengityksensuojaus	Jos ilmanvaihto ei ole riittävä tai jos höyryjen hengittämisen vaara on olemassa: käytettävä sopivaa yhdistelmäsuodattimella varustettua hengityssuojainta (tyyppiä A2/P2).
Käsien suojaus	Käytä tarkoitukseen sopivia käsineitä, esim. : butylikumi tai vitonkumi. Lämpöaika > 8 tuntia.
Silmien suojaus	Käytettävä suojalaseja tai kasvonsuojainta jos on roiskeiden vaara.
Ihon suojaus (muualla kuin käsissä)	Normaalit työvaatteet.
Muita tietoja	Työpaikalla tulee olla hätäsuihku ja mahdollisuus silmien huuhteluun. Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Syöminen, juominen ja tupakointi eivät ole sallittuja tuotetta käsiteltäessä.

9. fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fyysinen tila	Aerosoli
---------------	----------

Haju	Luonteenomainen
Väri	Vihreä
Vesiliukoisuus	Helposti liukeneva.
Ominaispaino	Arvo: 0.75 kg/l
Kiehumispiste	Arvo: -42 °C Huomautuksia: (Ponnekaasu)
Leimahduspiste	Arvo: -104 °C Huomautuksia: (Ponnekaasu)
Räjähdysominaisuudet	Alaräjähdyusraja mittayksiköllä: 1 vol% Ylärajähdyusraja mittayksiköllä: 7 vol%
Itsesytyvyys	Arvo: 320 °C

10. stabiilisuus ja reaktiivisuus

Vältettävät olosuhteet	Ei saa altistua 50 °C lämpötiloihin.
Vältettävät materiaalit	Reagoi voimakkaasti vahvasti hapettavien aineiden, kuten salpietarihappon, vetyperoksidin ja perklooraatti kanssa.
Vaaralliset hajoamistuotteet	Palaessa tai voimakkaasti kuumennettaessa muodostuu: Hiilimonoksidi (CO). Hiilidioksidi (CO2).
Stabiilisuus	Tuote on stabiili annettuja varasto- ja käyttöehtoja noudatettaessa.

11. Toksikologiset tiedot

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Hengittäminen	Liutinhöyryjen hengittäminen on vahingollista. Oireet ovat päänsärky, pahoinvointi, oksentelu ja päihtymystila.
Ihokosketus	Kuivattaa ihoa. Voi aiheuttaa halkeamia ihossa ja rohtumisen vaaran.
Silmäkosketus	Ärsyttää silmiä.
Nieleminen	Ei todennäköistä tuotteen pakkauksen vuoksi. Voi ärsyttää ja aiheuttaa mahakipuja, oksentamista ja ripulin.
Krooniset vaikutukset	Pitkäaikainen ja toistuva höyryjen hengittäminen voi vaurioittaa keskushermostoa.
Herkistyminen	Allergiaan johtavia ominaisuuksia ei tunneta.
Karsinogeenisuus	Syöpää aiheuttavia ominaisuuksia ei tunneta.
Teratogeeniset ominaisuudet	Vaikutuksia sikiön kehitykseen ei tunneta.
Lisääntymismyrkyllisyys	Lisääntymishaitallisia vaikutuksia ei tiedossa.
Mutageenisuus	Perimään vaikuttavia ominaisuuksia ei tunneta.

12. tiedot kemikaalin vaarallisuudesta ympäristölle

Muut ekologiset tiedot

Ekotoksisuus	Haitallista vesielioille; voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
Liikkuvuus	Sekoitettavissa.
Pysyvyys ja hajoavuus	Tietoja ei ole saatavana.
Bioakkumulatiivinen potentiaali	Bioakkumulointia koskevia tietoja ei ole ilmoitettu.

13. jätteen käsittelyyn liittyvät näkökohdat

EWC-jätetunnus	14 06 03 00
Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu tuote	Kyllä
Vaaralliseksi jätteeksi luokiteltu pakkaus	Kyllä
Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät	Luovutetaan vaarallisenä jätteenä hyväksytyille jätteenkäsittelijälle. Alla mainittu vaarallisen jätteen koodi on ohjeellinen. Jos aineen käyttö poikkeaa ohjeista, on huolehdittava oikeasta koodista.
Muita tietoja	14 06 03 00 andre opløsningsmidler og -opløsningsmiddelblandinger

14. Kuljetustiedot

Oikea kuljetusnimi	AEROSOLS (ethanol, isopropanol, propane, butane)
--------------------	--

Tuotenimi (kansallinen)	AEROSOLIT (etanoli, isopropanoli, propaani, butaani)
UN-numero	1950
Vaaralliset aineet ADR/RID	Kyllä, Luokka:2,5 F Vaaraluokitus:23
Vaaralliset aineet IMDG	Kyllä, Luokka:2.1 Pakkausryhmä:-
Vaaramerkki	2.1
Muita soveltuvia tietoja.	EMS: F-D, S-U

15. lainsäädäntöä koskevat tiedot

Vaaratunnus

R-lauseet	R12 Erittäin helposti syttyvää. R36 Ärsyttää silmiä. R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. R52/53 Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
S-lauseet	S23 Vältettävä höyryn/sumun hengittämistä S26 Roiskeet silmistä huuhteltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin. S61 Vältettävä päästämistä ympäristöön. Lue erityisohjeet/käyttöturvallisuustiedote. Painepakkaus. Ei saa säilyttää auringonpaisteessa eikä yli 50 °C lämpötilassa. Ei saa puhkaista eikä polttaa tyhjänäkään. Ei saa suihkuttaa avotuleen eikä hehkuvaan aineeseen. Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty. Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
Viitteet (lait/määräykset)	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus kemikaalien luokitusperusteista ja merkintöjen tekemisestä. N:o 807/2001. HTP-arvot 2005. Vaarallisen jätteen ohjeet. ADR/RID 2007 Tiedote on tehty valmistajan antamien tietojen pohjalta.

16. muut tiedot

Asianmukaisten R-lauseiden luettelo (osassa 2)	R10 Syttyvää. R11 Helposti syttyvää. R12 Erittäin helposti syttyvää. R22 Terveydelle haitallista nieltynä. R36 Ärsyttää silmiä. R50/53 Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä. R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
Tavarantoimittajan huomautuksia	Tämän tiedotteen sisältö on oltava saatavilla kaikille, jotka käsittelevät tuotetta.
Tietojen laadun tarkastaminen	Teknologisk institutt as, joka toimii NS-EN ISO 9001:2000 mukaisesti on kontrolloinut käyttöturvallisuustiedotteen.